

ZAKON
O PRAVOBRANILAŠTVU BOSNE I HERCEGOVINE
(Neslužbeni prečišćeni tekst¹)

OPĆE ODREDBE

Član 1.
Osnivanje

1. Da bi se osigurala mogućnost da država Bosna i Hercegovina raspolaže efikasnom zakonskom zaštitom i zastupanjem u pogledu zaštite njenih Ustavom utvrđenih nadležnosti, interesa i prava osniva se Pravobranilaštvo Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Pravobranilaštvo).
2. Sjedište Pravobranilaštva je u Sarajevu.

Član 2.
Organizacija Pravobranilaštva

1. Funkciju Pravobranilaštva, u skladu sa Ustavom Bosne i Hercegovine, a na osnovu zakona Bosne i Hercegovine, vrše pravobranilac, **dva zamjenika pravobranioca** i više pomoćnika pravobranioca.
2. Pravobranilac predstavlja Pravobranilaštvo i rukovodi njegovim radom i vrši druga prava i dužnosti utvrđena ovim i drugim zakonima Bosne i Hercegovine, drugim propisom ili općim aktom Bosne i Hercegovine.
3. Kada je pravobranilac odsutan ili spriječen da zastupa, zamjenjuje ga zamjenik kojeg on odredi.
4. *U radu, pravobraniocu i zamjenicima pravobranioca pomažu pomoćnici pravobranioca koji za svoj rad odgovaraju pravobraniocu i zamjenicima.*
5. Prilikom izbora pravobranioca, zamjenika i pomoćnika pravobranioca vodit će se računa o ravnomjernoj zastupljenosti konstitutivnih naroda Bosne i Hercegovine.
6. U zastupanju pred sudovima i drugim organima zamjenici pravobranioca imaju ovlaštenja pravobranioca.
7. Pomoćnici pravobranioca pred sudom i drugim organima imaju ovlaštenja koja im odredi pravobranilac.

¹Neslužbeni prečišćeni tekst sadrži Zakon o pravobranilaštvu Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH" broj 8/02); Ispravku Zakona o pravobranilaštvu Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH" broj 10/02)-**označenu podebljanim slovima**; Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o pravobranilaštvu Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH" broj 44/04)-*označen kosim slovima*; Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o pravobranilaštvu Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH" broj 102/09)-označen podvučenim slovima i Zakon o dopunama Zakona o pravobranilaštvu Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH" broj 47/14)-**označen podebljanim i kosim slovima**.

Ovaj neslužbeni prečišćeni tekst služi za internu upotrebu i na isti se ne može pozivati prilikom službene upotrebe.

Član 3.

Uslovi za vršenje funkcije pravobranioca, njegovih zamjenika i pomoćnika

1. Za pravobranioca i njegove zamjenike može biti imenovan državljanin Bosne i Hercegovine koji je diplomirani pravnik i ima položen pravosudni ispit i iskustvo u radu u pravosudnim organima, advokaturi i drugim državnim organima, preduzećima (društvima) i drugim pravnim licima u trajanju od najmanje osam godina nakon položenog pravosudnog ispita, koji je radeći u tim organima i pravnim licima stekao visok ugled pravnog stručnjaka.
2. Za pomoćnika pravobranioca može biti imenovan državljanin Bosne i Hercegovine koji je diplomirani pravnik i ima položen pravosudni ispit i iskustvo u radu u pravosudnim organima, advokaturi i drugim državnim organima, preduzećima (društvima) i drugim pravnim licima u trajanju od najmanje pet godina nakon položenog pravosudnog ispita, koji je radeći u tim organima i pravnim licima stekao visok ugled pravnog stručnjaka.
3. Prilikom izbora pravobranioca, zamjenika i pomoćnika vodit će se računa o ravnomjernoj zastupljenosti konstitutivnih naroda Bosne i Hercegovine. Funkcija pravobranioca podliježe rotaciji između pravobranioca i dva zamjenika, imenovana iz reda konstitutivnih naroda, u jednakim vremenskim intervalima tokom trajanja mandata.

Član 4.

Imenovanje pravobranioca i njegovih zamjenika

1. Pravobranioca i zamjenike pravobranioca imenuje i razrješava Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, u skladu s odredbama Zakona o ministarskim imenovanjima, imenovanjima Vijeća ministara i drugim imenovanjima Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 7/03).
2. Pravobranilac za svoj rad odgovara Vijeću ministara Bosne i Hercegovine i Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine kojoj je dužan najmanje jednom godišnje podnijeti izvještaj, a zamjenici pravobranioca za svoj rad odgovaraju Vijeću ministara i pravobraniocu.

Član 5.

Postavljanje pomoćnika pravobranioca

Pomoćnike pravobranioca imenuje i razrješava pravobranilac, u skladu s odredbama Zakona o državnoj službi u institucijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 12/02, 19/02, 8/03 i 35/03).

Član 6.

Trajanje funkcije

1. Pravobranilac i njegovi zamjenici imenuju se na četiri godine i mogu biti ponovo imenovani.

Član 7.

Prestanak funkcije pravobranioca i njegovih zamjenika

1. Pravobraniocu i njegovim zamjenicima funkcija prestaje:
 - a) istekom mandata;
 - b) podnošenjem ostavke, danom usvajanja ostavke od *Vijeća ministara Bosne i Hercegovine*;
 - c) smjenjivanjem s funkcije na osnovu odluke Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine,
 - d) trajnim gubljenjem radne sposobnosti da vrši funkciju zbog bolesti, invalidnosti ili zdravstvenih teškoća, odlukom *Vijeća ministara Bosne i Hercegovine*, a na osnovu mišljenja nadležne zdravstvene ustanove.
 - e) sticanjem uslova za odlazak u penziju.
2. Smjenjivanje pravobranioca, odnosno njegovih zamjenika, na prijedlog Kolegija pravobranilaca, pokrenut će se:
 - a) ako je izvršio povredu ugleda funkcije;
 - b) ako neuredno i nekvalitetno vrši funkciju;
 - c) ako bude osuđen za krivično djelo koje ga čini nedostojnim za vršenje funkcije.
3. Odluku o razrješenju pravobranioca i zamjenika pravobranioca donosi Vijeće ministara Bosne i Hercegovine.

Član 8.

Prestanak funkcije pomoćnika pravobranioca

Imenovanje pomoćnika pravobranioca, prava, obaveze, odgovornosti, prestanak rada, plaće i druga materijalna primanja, kao i druga statusna pitanja, te sprečavanje sukoba interesa u obavljanju dužnosti ovih državnih službenika, uređuju se Zakonom o državnoj službi u institucijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 12/02, 19/02, 8/03 i 35/03).

Član 9.

Nespojivost funkcija i imunitet

1. Pravobranilačka funkcija je nespojiva s bilo kojom drugom javnom funkcijom ili privatnom službom.
2. Pravobranilac, njegovi zamjenici, kao ni kandidati za pravobranilačku funkciju ne mogu biti članovi niti obavljati poslove u organima stranke, političkim udruženjima ili fondacijama koje su povezane sa strankom, niti mogu biti uključeni u bilo kakvu političku ili stranačku aktivnost javnog karaktera.
3. Pravobranilac, njegovi zamjenici ne mogu biti krivično gonjeni, ispitivani, zadržani, uhapšeni niti im se može suditi za izraženo mišljenje ili odluku donesenu u vršenju svoje funkcije.
4. Bračni drugovi pravobranioca, njegovih zamjenika, te srodnici po prvoj liniji i srodnici po bočnoj liniji do drugog stepena, ne mogu vršiti funkciju u Pravobranilaštvu.

Član 10.

Jezik

1. U Pravobranilaštvu su u ravnopravnoj upotrebi bosanski, hrvatski i srpski jezik i pisma latinica i ćirilica.

Član 11.

Budžet Pravobranilaštva

1. Pravobranilaštvo Bosne i Hercegovine finansira se iz Budžeta institucija Bosne i Hercegovine.

2. Pravobranilac je zadužen za pripremu i izvršenje budžeta Pravobranilaštva.

Član 12.

Izuzeće pravobranioca, njegovih zamjenika i pomoćnika

1. Odredbe Zakona o Sudu Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 29/2000), koje se odnose na izuzeće sudija Suda Bosne i Hercegovine, shodno se primjenjuju i na izuzeće pravobranioca, njegovih zamjenika i pomoćnika pravobranioca.

2. O izuzeću zamjenika i pomoćnika pravobranioca odlučuje pravobranilac, a o izuzeću pravobranioca Vijeće ministara Bosne i Hercegovine.

NADLEŽNOST

Član 13.

Nadležnosti Pravobranilaštva

1. Pravobranilaštvo vrši poslove pravnog savjetovanja i zakonskog zastupanja Bosne i Hercegovine pred sudovima i drugim organima u Bosni i Hercegovini i inozemstvu.

2. Pravobranilaštvo vrši poslove pravne zaštite imovine i imovinskih interesa Bosne i Hercegovine, njenih institucija i drugih organizacija Bosne i Hercegovine koje se finansiraju iz budžeta institucija Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: i drugih organizacija Bosne i Hercegovine).

3. Pravobranilaštvo zastupa Vijeće ministara Bosne i Hercegovine pred Ustavnim sudom Bosne i Hercegovine.

4. Poslove zastupanja Bosne i Hercegovine i institucija iz stava 2. ovog člana Pravobranilaštvo naročito, i bez oduzimanja od prethodne opće odredbe, vrši pred Sudom Bosne i Hercegovine, i institucijama Bosne i Hercegovine u upravnom postupku, pred sudovima i drugim organima u entitetima, kao i pred Sudom Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine i organima uprave u Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine u upravnim stvarima, u skladu sa zakonom Bosne i Hercegovine.

5. Pravobranilaštvo može zastupati pravna lica iz stava 2. ovog člana koja su tužena u upravnom sporu, ako ga ona na to ovlaste.

6. Pravobranilaštvo zastupa Bosnu i Hercegovinu, njene institucije i druge organizacije iz stava 2. ovog člana i pred međunarodnim sudovima, sudovima drugih država, međunarodnim

arbitražama i organima drugih država, *i pred arbitražom koja je predviđena članom VIII. Sporazuma između država članica Sjevernoatlantskog ugovora o pravnom položaju njihovih snaga, odnosno Sporazuma između država članica Sjevernoatlantskog ugovora i ostalih država koje učestvuju u Partnerstvu za mir o pravnom položaju njihovih snaga (PFP/NATO SOFA).*

7. Ako po propisima strane države Pravobranilaštvo ne može neposredno zastupati Bosnu i Hercegovinu, njene institucije i organizacije iz stava 2. ovog člana pred arbitražama, tribunalima i drugim državnim organima i organizacijama, Vijeće ministara ovlastiti će osobu koja će vršiti zastupanje, u skladu s propisima te države.

8. Pravobranilaštvo, po njihovom zahtjevu, može zastupati i entitete Bosne i Hercegovine - Federaciju Bosne i Hercegovine i Republiku Srpsku (u daljem tekstu: entiteti) i Brčko Distrikt Bosne i Hercegovine pred inozemnim sudovima, arbitražama, tribunalima i drugim inozemnim državnim organima i organizacijama.

9. Ako Pravobranilaštvo treba po zakonu da zastupa stranke čiji su interesi u suprotnosti, a jedna od njih je Bosna i Hercegovina, Pravobranilaštvo zastupa Bosnu i Hercegovinu.

10. U slučaju da Pravobranilaštvo treba po zakonu da zastupa stranke čiji su interesi u suprotnosti, a nijedna od tih stranaka nije Bosna i Hercegovina, Pravobranilaštvo neće zastupati nijednu stranku.

11. U vršenju poslova zastupanja Pravobranilaštvo je ovlašteno da preduzima sve radnje koje preduzima stranka u postupku, u skladu sa zakonima Bosne i Hercegovine, zakonima entiteta i zakonima Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

12. Institucije Bosne i Hercegovine i druge organizacije iz stava 2. ovog člana dužne su blagovremeno obavijestiti Pravobranilaštvo o slučajevima u kojima je ono ovlašteno da ih zastupa i ulaže pravna sredstva i preduzima druge zakonom određene pravne radnje i da mu dostave svu potrebnu dokumentaciju.

13. Pravobranilaštvo preduzima pravne radnje i sredstva za ostvarivanje funkcije iz stava 2. ovog člana i na vlastitu inicijativu.

14. Pravobranilaštvo pruža stručnu pomoć institucijama Bosne i Hercegovine, javnim agencijama, javnim korporacijama i drugim organizacijama Bosne i Hercegovine utvrđenim zakonom Bosne i Hercegovine u rješavanju imovinsko-pravnih pitanja i daje mišljenja u vezi sa zaključivanjem ugovora imovinsko-pravne prirode (u daljem tekstu: mišljenja).

15. Institucije i organizacije iz stava 2. ovog člana dužna su pribaviti mišljenje Pravobranilaštva prije zaključenja ugovora o kupoprodaji, zamjeni, zakupu, prijenosu na privremeno ili trajno korištenje stvari, uz naknadu ili bez naknade, ugovora o koncesiji, ugovora o građenju i udruživanju sredstava za građenje, kao i drugih ugovora kojima se raspolaze stvarima, odnosno materijalnim pravima ili pribavljaju stvari u svojini Bosne i Hercegovine osim ako je vrijednost predmeta takvog ugovora ispod vrijednosti ispod vrijednosti od 10.000,00 KM.

16. Zaključeni ugovor imovinsko-pravne prirode pravna lica iz stava 15. ovog člana dužna su dostaviti Pravobranilaštvu u roku od 15 dana od dana zaključivanja ugovora.

17. Ako Pravobranilaštvo smatra da je zaključeni ugovor ništavan, podnijet će nadležnom sudu tužbu za utvrđivanje ništavnosti, a u slučaju da ugovorena cijena ne odgovara prometnoj vrijednosti - tužbu za raskid ili izmjenu ugovora.

18. Na traženje pravobranilaštava u entitetima i Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine, Pravobranilaštvo daje mišljenje o imovinsko-pravnim ugovorima koje entiteti i Brčko Distrikt Bosne i Hercegovine i njihovi organi namjeravaju zaključiti sa stranim pravnim licima.

19. U postupku donošenja zakona i drugih propisa kojima se uređuju imovinsko-pravni odnosi, a stiču prava i stvaraju obaveze prema stvarima u vlasništvu Bosne i Hercegovine, obavezno se pribavlja mišljenje Pravobranilaštva.

20. Ako Pravobranilaštvo smatra da ne treba pokrenuti postupak pred sudom ili drugim organom ili treba povući tužbu ili se odreći tužbenog zahtjeva, priznati zahtjev protivne stranke ili zaključiti poravnanje, zatražit će od subjekta kojeg zastupa stav o daljem postupanju. ***Ako se ne postigne saglasnost u mišljenju ili ako subjekat koji je zastupan ne odgovori u određenom roku, konačnu odluku donosi Kolegij Pravobranilaštva i o tome obavještava subjekat kojeg zastupa.***

UNUTRAŠNJA ORGANIZACIJA

Član 14.

Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji

1. Radni odnos državnog službenika i zaposlenika u Pravobranilaštvu uređuje se Zakonom o državnoj službi u institucijama Bosne i Hercegovine ili Zakonom o radu u institucijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 26/04, 7/05 i 48/05).

2. Unutrašnja organizacija u Pravobranilaštvu uređuje se Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Pravobranilaštva koji, uz saglasnost Vijeća ministara Bosne i Hercegovine, donosi pravobranilac u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

3. Odredbe Zakona o upravi na odgovarajući način primjenjuju se i na Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji Pravobranilaštva.

Član 15.

Administracija Pravobranilaštva

1. U Pravobranilaštvu postoji određeni broj zaposlenika za vršenje administrativno-tehničkih poslova.

2. Broj zaposlenika Pravobranilaštva utvrđuje pravobranilac po prethodno pribavljenom mišljenju Kolegija pravobranilaca.

Član 16.

Propisi o radnim odnosima zaposlenika

Propisi Bosne i Hercegovine o radnim odnosima zaposlenika u institucijama Bosne i Hercegovine shodno se primjenjuju i na zaposlenike Pravobranilaštva, ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

ZAVRŠNE ODREDBE

Član 17.

Poslovnik Pravobranilaštva

1. Poslovníkom Pravobranilaštva uređuje se postupanje pravobranilaštva u postupcima pred sudovima i drugim institucijama pred kojim pravobranilac postupa, do donošenja odgovarajućeg zakona Bosne i Hercegovine kojim će ta pitanja biti uređena.
2. Poslovník Pravobranilaštva donosi Kolegij pravobranilaštva, u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.
3. Poslovník Pravobranilaštva objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

Član 18.

Izvještavanje državnih organa o radu Pravobranilaštva

Pravobranilaštvo podnosi Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine i Vijeću ministara Bosne i Hercegovine izvještaj o svom radu i uočenim pojavama i problemima u primjeni međunarodnih ugovora i zakona Bosne i Hercegovine i drugih propisa Bosne i Hercegovine od značaja za ostvarivanje funkcije Pravobranilaštva.

Član 19.

Odgovornost pravobranioca, zamjenika pravobranioca i pomoćnika pravobranioca

Odredbe Zakona o upravi koje se odnose na rukovođenje i odgovornosti rukovodioca organa i njihovih zamjenika na odgovarajući način primjenjuju se i na pravobranioca i zamjenike pravobranioca.

Član 20.

Stupanje na snagu

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

Član 21.

Ovaj zakon objavit će se u "Službenom glasniku BiH", "Službenim novinama Federacije BiH", "Službenom glasniku Republike Srpske" i "Službenom glasniku Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine".

*

"Službeni glasnik BiH" broj 10/02

**

"Službeni glasnik BiH" broj 44/04

Član 12.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

“Službeni glasnik BiH“ broj 102/09

Član 5.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

“Službeni glasnik BiH“ broj 47/14

Član 2.

Stupanje na snagu

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".